

Gospodarstvena priloga.

Priložena od kat. tiskovnega društva 39. števil. „Slov. Gospodarja“.

L. 1884.

25. septembra.

Štev. 105.

Važno sadjerejcem in kmetovalcem.

Vsak sadjerejec in kmetovalec naj gleda na to, da se pridela, lepo fino blago. Dostikrat malo pa izvrstnega blaga več vrže, kakor obilica blaga, katero pa ni dobrega plemena ali dobre zvrsti (dobre sorte) ali pa če je tudi dobre zvrsti, pa je na slab način obdelano, s premalo paznostjo spravljeno ali shranjeno. Pri prodaji je to velike važnosti.

Letos so češplje — hvala Bogu — dobro obrodile. Mnogo tega sadu sadjerejci posušé in na prodaj prinesó. Pa kako tu nekateri postopajo? Vse eno jim je, naj češplje dobro in lepo posušé, jih na suhem kraju shranijo ali kjer koli ali kakor koli bodi. Oni gledajo le na to, da dosti blaga na prodaj prineso. To pa povsem ni prav. Nekateri češplje in slive še zmiraj suše po starem načinu v pečnicah in frnjačah, kakor je delal njih praded. Tako posušeno sadje ima duh po dimu in če je drugače še tako lepo in zlahkno, se v trgovini po 5 fl. pri 100 kilo slabše proda.

Naj bi si sadjerejci, ki sadje sušé bodi si že za dom ali za prodaj, napravili peči sušilnice, da dim do češplje ne pride — ena velja 10 do 30 gld.

Za tako posušene češplje, ki so lepo posušene in nimajo duha po dimu, potegnete blizo še enkrat toliko denarja, kakor za one, ki imajo duh po dimu.

Še nekaj. Pšenica v ceni pada, to marsikoga prisili, da premišljuje, kaj bi že sejal na svoje njive da bi mu več vrglo. Tu vam svetujem, sejte mesto pšenice ječmen (Braugerste), kateri se pri preprivljanji piva potrebuje, in ima v kupčiji blizo toliko ceno, kakor pšenica. Ta ječmen pa ima to dobro lastnost, da obrodi veliko bolje, kakor pšenica. Kjer pšenica dobro obrodi, tam se dá 2—3krat toliko pridelati tega ječmena. Pivovarji slovaški in avstrijski ječmen prav dobro obrajtajo in ga drago plačujejo. Pri prihodnji setvi poskusite s tem ječmenom!
Naroden trgovec.

Dirka in odlikovanje konj v Ljutomeru.

Vdeležitev pri letošnji dirki na Cvenu dne 8. t. m. ni bila velika, vendar konkurentje so imeli jako vežbane konje. Pri začetni dirki 2krat okrog, t. j. 2 km. so zmagali 1) A. Petovar iz Bunčan v 2 min. 7 sek., 2) M. Krajnc

iz Obrižja v 5 m. 25 s., 3) J. Maguša iz Stare vesi v 5 m. 28 s. in 4) Jak. Nemeč iz Šalinec v 5 m. 30 s. —

Pri vožnji s plemenjačami 3krat okrog, t. j. 3 km. so dokončali: 1) A. Petovar iz Bunčan v 7 m. 15 s., 2) Al. Ferenc iz Starevesi v 7 m. 16 s., 3) ta sam z drugo kobilo v 7 min. 28 s., 4) Fr. Vozlič iz Cvena v 7 m. 30 s., 5) M. Krajnc iz Obrižja v 7 m. 46 s. in 6) Ivan Rajh iz Pristave v 7 m. 48 s.

Pri društveni vožnji z dvema kobilama in lastnim vozom 2krat okrog, t. j. 2 km. je bil prvi Al. Ferenc iz Starevesi v 5 m. 2 s. in drugi Ant. Petovar iz Bunčan v 5 m. 14 s. Oba sta dobila privatna darila, prvi 3 zlate od g. C. Haupta, načelnika konjerejskega društva in drugi 10 fl. srebra od g. F. Schuberta, tajnika taistega društva.

Pravil sem od zgoraj, da letošnja dirka ni bila tako živahna, kakor bi bilo pričakovati in to tem več, ker pomen dirkanja za naše kobile mora biti vendar že vsakemu konjerejcu znan. Saj imamo v našem okraji kobil za to svrhu zadosti, moramo toraj vzrok te mlačnosti pri konjerejih samih iskati. Nekateri, posebno Cvenari mislijo in tudi trdijo, da pre te dirke so le igrače, samo le zabava za ove gospode tam iz Gradca; drugi zopet vzrejajo konje tako, kakor goveda, ter se ž njimi ne upajo na svetlo, boječ se konkurence, t. j. propada.

Oni so samo pomilovanja vredni, dokler se sami ne prepričajo; totim pa pravim: pametnemu ne bo prišlo na misel, vzrejati žrebe ali žrebico tako, kakor kravo, pa se to le zgodi. Še zmiraj najdemo konjerejce, ki trdno privezujejo mlado živahno žrebe k jaslim, ter mu ne pripusté toliko svobode, da bi se vsak dan barem eno ali dve uri gibalo na čvrstem zraku. Takšen konjerejec ne bo mogel nikdar konkurirati pri dirki z onim, ki ima pamet in tudi dobro vzrejene in vežbane konje. Koliko naše kobile zamorejo, znajo vam povedati tisti, ki so se vdeležili dirk v Gradci. Tukaj moram še dostaviti, da ne zadostuje, samo nekoliko tednov pred dirko vpreči kobilo v dvojostaja kola, ter napraviti samo nekatere vaje, to je vse premalo, ampak vsaki naj porabi vsako priliko skoz celo leto ter naj vadi konja v teku z lastnima kolama, potem bo njemu minul tudi strah pred konkurentom.

Zaradi vpreganja in vedenja konja pri